

Bevindingen tussentijdse rapportages (overkoepelend)

In dit stuk delen wij onze bevindingen over de tussentijdse verantwoordingsrapportages van de projecten die deelnemen aan Versneld Vernieuwen (uit de 1^e en 2^e termijn). Wij hebben 34 tussentijdse rapportages bekeken. In onze analyse hebben wij naar de volgende aspecten van de tussentijdse rapportages gekeken: leesbaarheid, begrijpelijkheid, de mate waarin de rapportages concreet hun acties en resultaten (kwantitatief en kwalitatief) tot nu toe omschrijven, en de mate waarin de rapportages onderbouwen waarom acties tot bepaalde resultaten leiden (verandertheorie¹).

In paragraaf 1.1 gaan wij in op wat er tot nu toe op niveau van de stad wordt bereikt op basis van de rapportages. Wij gaan in paragraaf 1.2. beknopt in op de rode draden die wij zien in de tussentijdse rapportages. In 1.3 staan wij stil bij de lessen die wij hieruit kunnen trekken voor onze rol als externe begeleider van deze trajecten, en de lessen die de gemeente kan gebruiken in de toekomst.

1.1 Wat wordt er op niveau van de stad bereikt?

Op basis van de tussentijdse rapportages van projecten proberen wij inzicht te geven in wat er op het niveau van de stad wordt bereikt door de lopende projecten. Het is hierbij goed om bewust te zijn dat dit slechts tussentijdse rapportages zijn. Met andere woorden, de meeste projecten lopen nog volop.

Daarnaast valt het op, zowel in de leersessies als in de rapportages, dat de aanvragen geschreven zijn in tijden dat niemand wist dat de corona-maatregelen nog zo lang gingen duren. Veel activiteiten werden belemmerd door maatregelen die er waren rond ontmoeting (binnen en buiten), en/of vervolgens door ziekteverzuim onder de professionals en vrijwilligers. Tegelijkertijd lijkt er dusdanig veel ruimte (qua deadline vanuit de subsidie) dat dit niet per se tot problemen hoeft te leiden, mits ook (vanuit de politiek) voldoende geduld is daarvoor.

Resultaten zijn uiteenlopend en andersoortig

De behaalde resultaten zijn heel andersoortig. Dit geldt voor zowel de kwantitatieve resultaten (*outputs*) als de kwalitatieve resultaten (*outcomes*). Zo heeft een partij bijvoorbeeld het ontwikkelen van een training als een *output*. De andere telt het aantal deelnemers. De ander noemt een tot stand gebrachte koppeling (tussen informele en professionele hulp). Enzovoorts.

Voor *outcomes* noemt de één bijvoorbeeld opgedane inzichten of vaardigheden uit een training of workshop als outcome. Voor een ander is het dat kinderen beter weten wat er te doen is in de wijk, en dat leerkrachten beter op de hoogte zijn van de vrijetijdsbesteding van kinderen. Voor weer een ander dat deelnemers ervaren dat ze er niet alleen voor staan en dat zij zich positiever over zichzelf voelen en meer verbonden met anderen.

Het is in die zin niet mogelijk om bij wijze van spreken 'alle resultaten bij elkaar op te tellen'.

¹ Zie voor uitleg over wat een verandertheorie is pagina 13

Op basis van de tussentijdse rapportages kunnen wij wel stellen dat er zeker vele honderden (zo niet richting de duizend) mensen direct en indirect zijn bereikt via de projecten. (Waarmee wij onvoldoende recht doen aan de diversiteit van de projecten). Een opsomming van de resultaten zoals verwoord in de tussenrapportages vindt u in tabel 1 op pagina 10.

Kwalitatieve opbrengsten

Hier (zonder uitputtend te zijn) enkele opbrengsten van kwalitatieve aard die wij zien:

- Er zijn **nieuwe activiteiten** in gang gezet expliciet gericht op de samenwerking tussen de verschillende sporen, die hiermee ook bijdragen aan de beweging naar voren die Utrecht wil maken.
 - Denk aan 'Versnellen informele inzet voor gezinnen' dat zich richt op informele inzet voor gezinnen met specialistische jeugdhulp. Andere voorbeelden zijn het toeleiden van mensen met een psychische kwetsbaarheid naar aanbod vanuit de sociale basis (Welkom en meedoen in de wijk), het streven om doelen uit zorgplannen te laten uitvoeren door vrijwilligers (Met minder bereik je meer), of het verbinden van jongvolwassenen op een ggz-wachtlijst met een pallet aan activiteiten inclusief waakvlamfunctie (Wachtverzachter).
- Er zijn **inhaalslagen gemaakt** in het (weer) bereiken van doelgroepen die tijdens de eerste lockdown niet of minder bereikt werden.
 - Denk hierbij aan de verschillende train-de-trainer projecten. Het bereik van bestaande interventies wordt door middel van train-de-trainer vele malen vergroot. Ook waar bepaald aanbod (deels) is gedigitaliseerd betekent dit efficiënter meer mensen kunnen bereiken met minder middelen.
 - Denk ook aan de extra inzet op school voor jongeren (in taal en rekenen, en ondersteuning in de overstap naar de brugklas).
 - Vergroten van de laagdrempelige vindbaarheid voor ondersteunende organisaties, die hiermee meer en andere mensen bereiken dan hiervoor (denk aan de Geldwijzer).
- Partijen hebben een **professionaliseringsslag** kunnen maken.
 - Bijvoorbeeld in hun manieren van ervaringen ophalen bij deelnemers via aangepaste vragenlijsten, en/of doormiddel van het gebruik van de gemeentelijke 'Ervaringswijzer' tool. Zo krijgen partijen beter zicht op wat hun interventie teweeg brengt bij mensen.
 - Maar ook in hun (inclusievere) communicatie. Bijvoorbeeld de informatievoorziening van Enik aan mensen met een lvb met hulp van ervaringsdeskundigen en Abrona. Hierdoor worden *peer-support* groepen toegankelijker.
 - In hun websites en sociale mediakanalen (bijvoorbeeld Pretty Woman, waardoor zowel jongeren als hulpverleners beter op de hoogte zijn wat zij doen), en er laagdrempelige extra contactmogelijkheden zijn gecreëerd.
 - In de registratiesystemen waarmee zij (het traject van) deelnemers beter kunnen volgen (bijvoorbeeld 'Geef jongeren meer regie over hun toekomst') Hierdoor hebben organisaties beter zicht op (de ontwikkeling van) hun deelnemers en kost het tegelijk minder tijd. Tijd die zij weer kunnen besteden aan werken met de doelgroep. Et cetera.
- Tussen organisaties zijn **bestaande contacten verstevigd** en er zijn **nieuwe onderlinge contacten gelegd**.
 - De middelen vanuit Versneld Vernieuwen hebben samenwerkingen mogelijk gemaakt waar partijen langere tijd vorm aan wilde geven, maar nooit tijd voor had realiteit konden worden. Denk aan de samenwerking van Enik en Abrona.

- Maar contacten zijn ook informeel gelegd tijdens de leersessies. Partijen die elkaar minder goed kende wisselde ideeën uit, en zagen kansen om samen te werken, en vervolgafspraken tot betere kennismaking werden gepland.

De projecten dragen bij aan de doelen van Versneld Vernieuwen

De nadere regel Versneld vernieuwen richt zich op de volgende vijf doelen:

1. Het compenseren van gevolgen van corona en/of coronamaatregelen.
2. In verband hiermee een vernieuwing doorvoeren, die tegelijk een verbetering is van het bestaande.
3. Een (versterking van) preventieve en innovatieve inzet in het sociaal domein.
4. Het (beter) bereiken van (nieuwe) doelgroepen.
5. Het bieden van passende zorg door innovatieve inzet en samenwerking tussen sociale basis, basiszorg en aanvullende zorg. Misschien zelfs het helpen voorkomen van aanvullende zorg.

Wij stellen dat er inderdaad een substantiële bijdrage wordt geleverd aan de vijf doelen van Versneld Vernieuwen.

- Potentiële en gesignaleerde negatieve gevolgen van corona(maatregelen) worden bestreden door de projecten. Kanttekening hierbij is dat zoals eerder genoemd, veel van de projecten zelf last hadden in de uitvoering van de coronamaatregelen.
- Veel projecten zijn met name een verbetering van het bestaande. Soms ook met vernieuwende elementen.
- Preventieve inzet in het sociaal domein wordt door de projecten versterkt op verschillende niveaus. Bijvoorbeeld primaire preventie (jongeren stimulering om deel te nemen aan zomeractiviteiten) als door het beter verbinden van de sporen basiszorg en aanvullende zorg met de sociale basis. Als door het zorgen dat het potentieel van vrijwillige inzet beter bekend is bij meer partijen in de stad.
- De verbeteringen en versterkingen van de inzet leiden tot het bereiken van meer mensen. Deels ook onder doelgroepen die voorheen (volgens de projecten) minder werden bereikt (door hen).

Wat brengen de projecten teweeg bij mensen? (Ter illustratie)

Hier enkele voorbeelden van citaten waaruit blijkt wat verschillende projecten teweegbrengen bij mensen. Wij benadrukken dat projecten op diverse manieren een verschil kunnen maken en bij kunnen dragen aan een maatschappelijk doel. Het beter over het voetlicht brengen van wat er is aan vrijwillig aanbod bij (zorg)partijen is zo'n voorbeeld. Niet alles leent zich voor een citaat van een ervaring van een deelnemer.

- *'Voor mij is PPI² een plek waar ik geaccepteerd wordt hoe ik ben. En het helpt mij als ik ergens mee zit zoals dingen thuis of op school.'*
- *'Ik vind PPI een gezellige plek waar je jezelf kunt zijn en je je werk kunt doen. We leren elkaar respecteren, ook al kennen we elkaar niet'.*
- *'De vrijwilliger is sinds oktober gekoppeld aan het gezin en heeft een hele goede klik met moeder en de kinderen. De moeder voelt zich veilig bij de vrijwilliger en overlegt graag met haar. De vrijwilliger ondersteunt waar nodig en op het gebied van taal. Zowel moeder en de jongens zijn blij met de hulp'*

² Psychosociale Pedagogische Interventies

- *‘Met een kind waarvan ik weet dat het niet op vakantie gaat en het zomerprogramma extra goed kan gebruiken hebben we samen in het DoeBoek gekeken. Wat het graag wilde doen hebben we uitgeknipt en in een envelop gedaan. Deze envelop heb ik na schooltijd aan de ouder gegeven en uitgelegd hoe ze zich kunnen opgeven voor de verschillende activiteiten.’*
- *“Hi, ik wil iets kwijt over het zomerprogramma, namelijk dat het top was :) Er waren veel leuke activiteiten en fijn dat je via een whatsappgroep ook reminders stuurde 😊 Bedankt!”*
- *‘[Jongere X] is betere resultaten op school gaan halen en praat openlijk over zijn Thaibokstrainingen. Hij moest echt geactiveerd worden maar is nu lid van een sportschool in de wijk.’*
- *‘Ik vond mezelf dik en a-sportief. Ik vond het heel fijn dat ik gezien werd en kan nu zeggen dat ik heel goed kan badmintonnen.’*
- *‘[Jongere Y] had heel veel last van angstaanvallen. Hij heeft nu veel meer zelfvertrouwen en is ook niet meer bang te gaan slapen.’*
- *‘We hebben aan dit gezin een steungezin gekoppeld en in aanvang was er regelmatig contact over en weer. Na 4 maanden opstartfase en kennismaking, is er nu voor het eerst ook gelogeed. Vrijwilligers zijn een stel zonder kinderen. Om de week in het weekend vangen ze de kinderen op. Ze hebben eerder een pleegzorgtraject gevolgd, maar dat bleek voor hen te intensief. Ze zijn gek op de kinderen. Moeder geeft ook aan nu echt ontlast te zijn. Haar ggz-behandeling bij is eindelijk gestart, dus deze samenkomst is perfect’.*
- *‘Meisjes (18) vader is overleden, ze is neurodivers en heeft ggz-problematiek . De vrijwilligster (24 jaar), komt om vaker naar buiten te gaan, want samen voelt dit veiliger en hopelijk sterkt hierdoor het zelfvertrouwen. Onlangs was de kennismaking en het meisje was superblij dat er nu eindelijk iemand speciaal voor haar zou komen.’*
- *“Mijn positieve ervaring bij het Ervaringscafé heeft gemaakt dat ik ook weer een keer naar mijn studentenvereniging heb durven gaan!”*
- *“Ik had nooit gedacht dat ik het zou durven, maar zou graag zelf ook een keer mijn persoonlijke ervaringsverhaal willen delen, het heeft me geïnspireerd.”*
- *“Tijdens de derde bijeenkomst had ik een hele bijzondere ervaring die mij ook een mooi inzicht opleverde. Toen ik kwam was ik somber en verdrietig. Toen ik wegging voelde ik me licht, verwarmd en gelukkig. Dat gevoel is de hele week gebleven.”*

Hieronder geven wij een overzicht van de 34 projecten, de voornaamste doelgroep waar zij zich op richten, de thema's waar de projecten op ingaan, en (een selectie van) hun resultaten tot nu toe. Hierbij blijven wij dichtbij de formuleringen van de partijen zelf in hun rapportages. NB, dit is een verkorte selectie van de informatie uit de tussentijdse rapportages, waar geen ruimte is om de context weer te geven waarbinnen deze resultaten genoemd worden.

Tabel 1 – overzicht projecten en selectie tussentijdse resultaten

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
1^e termijn projecten				
LVB inzet ervaringsdeskundigheid Stichting Abrona en Enik Recovery College	Mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB)	Sociale basis en eigen regie vergroten	1. Meer bekendheid bij de doelgroep 2. Cliënten van Abrona bezoeken Enik. 3. Er is passend zelfhulp aanbod binnen Enik voor mensen met een LVB. 4. Er is een peer community ontstaan	1. inzicht in de doelgroep 2. inzicht in de omgeving 3. inzicht in het aanbod 4. implementatiestrategie 5. cliënten ervaren veiligheid 6. cliënten ervaren Abrona als veilige leeromgeving 7. deelnemers ervaren minder stigma en taboe rondom LVB
Digitale buddies Geluks BV	Niet-digitaalvaardige ouderen ROC studenten (als vrijwilligers via <i>Train de trainer</i>)	Ontwikkelen van digitale (basis) vaardigheden	Update en doorontwikkeling van het lesmateriaal, en nieuwe modules. 2 ^e ronde van de Training Digi-wijkcoaches gestart. Meer doorverwijzingen binnen via DOCK, Vijf deelnemers hebben de doorontwikkelde training succesvol afgerond. Gestart met eerste van vijf Train de Trainer sessies voor de medewerkers van Careyn Vijf studenten van het ROC getraind om stage te lopen bij Careyn.	Nieuwe trainers gaan aan de slag. (De eerste bijeenkomst verzorgd door de kersvers getrainde medewerkers verliep goed.) Deelnemers (cliënten) aan trainingen geven positieve feedback op de cursus, Bijv.: Ze gaven aan veel te hebben geleerd over het Patiëntenportaal, en daar zeker thuis mee aan de slag te willen gaan.
Versnellen informele inzet voor gezinnen Handje Helpen	Gezinnen met specialistische jeugdhulp	Samenwerking tussen verschillende initiatieven versterken	61 koppelingen gemaakt. Van deze is 29 keer is direct verwezen door jeugdspecialist Koos/Spoor030. En 24 keer is aangemeld via het buurtteam (uiteeraard is KOOS of Spoor030 betrokken)	Extra koppelingen hebben geleid tot meer ervaringen met de toegevoegde waarde van informele zorg bij Jeugdspecialisten. Effectmeting onder (o.a.) deelnemers staat gepland. Vier casusbeschrijvingen (selectie): "(Deelnemer) werd gepest en worstelde met identiteitsproblemen. Hij bleef steeds meer binnen. Het maatje herkende uit eigen ervaring hoe het kan zijn om je niet goed in je vel te voelen en wat dan kan helpen. Ze deelden gezamenlijke interesses en gingen er ook samen op uit. Het contact is nu wat aan het verwateren. (...) Echt afgerond is het contact met de vrijwilliger niet, want het voelt nog steeds fijn dat er iemand is op wie je kan terugvallen. Ze appen nog en zien elkaar af en toe en dat is voor allebei OK."
Pretty Woman Stichting Specifieke JeugdProjecten	Jongeren (VO)	Bestrijden achterstanden (seksuele) voorlichting, efficiëntie door digitalisering	Ontwikkelen van 4 digitale lesblokken. Onze nieuwe website (in 2020 bekostigd vanuit onze eigen middelen) en actief Instagram account Een daadwerkelijke digitale les.	Grotere kans leerlingen na afloop van een les (digitaal) aan ons te binden. Hierdoor verlagen we de drempel om digitaal met ons in contact te treden met vragen, zorgen of problemen. De lessen zijn inclusiever. We hebben verbinding tussen onze lessen, onze website en ons Instagram account gecreëerd. Het is gelukt belangrijke partners, die ook voor jongeren van groot belang kunnen zijn, te integreren in onze lessen. We werken uniform: de inhoud van een les is voor iedere leerling gelijk en minder afhankelijk van de voorlichter die voor de klas staat

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
Taal Doet Meer Stadsnetwerk gelijke kansen, Stadnetwerk gelijke kansen, NIZU, UU	Kinderen en jongeren, 4 tot 16 jaar, die door corona verder op achterstand (dreigen te) komen	Samenwerking tussen het onderwijs en buitenschoolse partners versterken	1. 150 extra trajecten gestart 2. 87 studenten gestart als hulpkracht in de kinderopvang 3. behoeftepeiling onder de PO scholen 4. gesprekken met de UU om voor een van de cursussen studenten te verbinden aan een van de organisaties binnen het Stadsnetwerk. 5. Netwerkbijeenkomsten voor aangesloten vrijwilligersorganisaties. 6. workshops voor vrijwilligers door professionals van Sardes. 7. geïnvesteed in de communicatie.	De taalvaardigheid van de kinderen gaat vooruit. De gezinnen worden breed ondersteund door maatjescontact. Beter en intensiever contact met ouders. Vanuit dit contact kunnen we in overleg met ouders een beter afgestemd begeleidingsplan voor hun kind opzetten. Ouders begrepen school beter en begrepen ze wat hen te doen stond. Vanuit docenten meer begrip voor het gezichtspunt van ouders. Leerlingen ontwikkelen zelfvertrouwen, worden zelfbewuster en behalen de doelen die zij vooraf hebben geformuleerd.
Digicoaches BTO sociaal, U Centraal en NIZU	Alle mantelzorgers en inwoners van Utrecht. (Mensen met een laag inkomen hebben voorrang)	Hulpaanbod omzetten naar digitaal aanbod	"1. Huidig cursusaanbod digitaal aangeboden 2. Al opgeleide trainers hebben een opfriscursus gevolgd 3. Alle medewerkers die nu fysiek trainen kunnen dit ook digitaal aanbieden (het aantal mensen dat digitaal kan trainen / groepen begeleiden is vergroot) 4. Er zijn jaarlijks 4 bijeenkomsten voor digicoaches	Klanten: beschikken over de juiste vaardigheden om deel te nemen. zijn gemotiveerd om digitaal deel te nemen. Blijven aangehaakt op digitaal aanbod. Zijn op de hoogte van het aanbod. Hebben na afloop van de training hun doelen behaald. Beschikken over de vaardigheden om in de toekomst digitaal zelfstandig deel te nemen aan een digitale training. Medewerkers: hebben inzichtelijk wat klanten nodig hebben om deel te nemen. Beschikken over gesprekstechnieken. Beschikbaar om klanten te motiveren om digitaal deel te nemen. Houden hun digitale vaardigheden op peil. Hebben meer zelfvertrouwen om een training aan te bieden Er is inzichtelijk wat medewerkers nodig hebben om een training digitaal te verzorgen"
Utrechtse aanpak stress- sensitieve dienstverlening BTO sociaal SWW, UC / VG/ Lokalis / W&I	Professionals	Uniforme stress sensitieve dienstverlening	1. Training ontwikkeld voor de Utrechtse aanpak Stress-sensitief werken in een ontwikkelwerkplaats. 2. Een train-de-trainer opleiding bereid 8 trainers uit de organisaties voor om zelfstandig de training te kunnen geven.	"De eerste deelnemers aan de training hebben al kunnen reflecteren op wat zij geleerd hebben. Hieronder een greep uit de reacties:" ... <i>"De positieve reacties van deelnemers aan de eerste trainingen stemmen ons positief en geven veel goede energie voor de aankomende tijd."</i>
Werkwinkel BTO sociaal, W&I, UWV, VCU, DOCK	Alle inwoners van de wijk die te maken hebben met een verslechterde financiële positie en werk zien als middel om hun situatie te verbeteren	Activering van bewoners; ondersteunen naar 'mee doen'	Er zijn inmiddels 66 individuele bezoekers geweest (peildatum 17 maart 2022), waarmee het bereik ruim boven de verwachting ligt!	Om de outcome te meten hebben we een vragenlijst opgemaakt, deze vragenlijsten bieden we aan bij klanten die meer dan 3 gesprekken hebben gehad of inmiddels zijn afgesloten. Gezien het feit dat de werkwinkel sinds 9 november 2021 is geopend kunnen we binnenkort gaan starten met het meten van de outcome en de overige punten die bij output staan genoteerd.
Toeleiding kwetsbare kinderen naar zomerprogramma DOCK zomer programma, ZimiHC, sport utrecht, brede school	Kinderen kwetsbare gezinnen (2-12 jaar) Studenten (als vrijwilliger)	Leuk en leerzaam zomerprogramma per wijk (maatschappelijke participatie)	1. Ontwerpen en samenstelling zomerboekje. 2. In totaal hebben wij in 3 wijken een promotie tour van 2,5 uur gelopen. 3. een 8-tal jongeren en vrijwilligers gezamenlijk in de wijk 'geflyerd' met de zomerboekjes. 4. een whatsapp groep per wijk gepromoot. 6. Er zijn in totaal 5000 boekjes uitgedeeld 7. Per wijk waren er 40 tot 50 leden. 8. Aantal kinderen: om en nabij de 75 per dagdeel	Via het zomerboekje zorgen wij er voor dat vraag en aanbod elkaar vinden, vullen wij aan waar nodig en dat er duidelijkheid is voor de ouders en kinderen in de wijk. Kinderen de gelegenheid bieden om kennis te maken met, en zich verder te bekwaamen in, activiteiten op het gebied van sport, cultuur, natuur en techniek (talentontwikkeling). Het is moeilijk te achterhalen of de kwetsbare kinderen uiteindelijk ook bereikt zijn.

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
				Scholen gaven aan daarop weinig zicht te hebben. Herkenbaarheid personen en herhaling zijn belangrijk zodat de activiteiten een aanzuigende werking krijgen.
Tienerswerk Basisschool Stichting Jongerenwerk Utrecht, Brede School Overvecht en DOCK	Tieners in groep 7 en 8 en hun ouders op drie basisscholen in Overvecht die zich bevinden in een gebied met een buurtaanpak.	Vergroten veiligheid en kansen kinderen	"1. per tienerwerker 4 uur per week per persoon. 2. Ongeveer 160 kinderen bereikt. 3. er zijn 2 lessen gegeven. 4. één ouderavond plaatsgevonden 5. bij individuele signalen van kinderen wordt dit besproken met de school"	1. Kinderen weten wat er te doen is in de wijk. 2. Leerkrachten hebben beter zicht op vrijetijdsbesteding van kinderen en weten wat na schooltijd speelt.
Geef jongeren de regie over hun toekomst On the move sportvrienden	Jongeren tussen 13 en 27 jaar voor wie meedoen niet vanzelfsprekend is.	Fysiek en geestelijk in beweging komen d.m.v. sport	220 jongeren bereikt. Waarvan: 200 jongeren 1-op-1 training, 10 jongeren sportzorg intensief trajecten en 10 jongeren muziektrajecten.	Nog niet gemeten. Wel veel positieve citaten van deelnemers en begeleiders/ouders van deelnemers. Bijv.: <i>'Zonder On The Move Sportvrienden zat ik nu nog steeds op de bank en chips te eten. Ik ben nu 8 kilo kwijt en sport 2x per week. Ook let ik veel meer op mijn voeding.'</i> (...) <i>Ik vind On The Move Sportvrienden echt geweldig! Je kunt heel laagdrempelig verschillende sporten proberen en hierdoor een keuze maken wat beter bij je past.'</i> (...) <i>'Door meer te gaan bewegen ben ik me veel zelfverzekerder gaan voelen.'</i>
Focus op de mentale gezondheid van jongeren Power by Peers, Jou Sport Utrecht	focus op jongeren tot 27 jaar	Mentale (veer)kracht vergroten	Drie trainingen gegeven met 36 deelnemers. Kenniskring opgericht. 8 trainingen met een gemiddelde van 12 personen is samen 96 getrainde mensen tot eerste hulpverlener mentale gezondheid	Resultaat van deelname kenniskring is kennisdeling, borging en verbetering van acties. De deelnemers zijn allen erg enthousiast over de training en waarderen de training positief
PPI op het PO Stichting Specifieke JeugdProjecten	leerlingen van nu groep 7 en 8	(Onderwijs) kansen vergroten en doorgaande lijn PO en VO versterken	Er zijn 51 leerlingen bereikt.	Leerlingen van het VO leren onder begeleiding van ervaren groepshulpverleners omgaan met dingen waar zij op school, thuis en in de vrije tijd tegenaan lopen. De werkwijze bieden we aan, aan leerlingen van de bovenbouw van het regulier basisonderwijs (PO). (Nieuwe doelgroep!). Over het algemeen heel enthousiaste reacties van IB'ers en gezinswerkers op het project. Inzichten in verbeterpunten voor toekomstige inzet. Antwoorden Ervaringswijzer (selectie, N=9): Ik word goed geholpen. Door de ondersteuning zit ik lekkerder in mijn vel. Door de ondersteuning gaat het beter op school. Enkele citaten. Bijv: "PPI helpt mij met huiswerk en emoties. En we lachen er ook veel"
NIZU Netwerk Informele Zorg Utrecht	gericht op samenwerking met organisaties en initiatieven	Belangrijke en gewaardeerde plek vrijwillige inzet in de sociale basis	1) Vrijwillige inzet als partner 'aan tafel' Vrijwillige inzet steeds meer als volwaardige partner in de stad, NIZU kan vertegenwoordiger zijn. 2) SROI inzet – menukaart ontwikkelt met 8 partners. 3) Meer communicatie naar 'achterban' van vrijwilligersorganisaties.	Het uiteindelijke doel waar we aan willen bijdragen (meer vrijwillige inzet en uiteindelijk meer ondersteuning voor kwetsbare Utrechters) is moeilijk te meten Extra inzet is (door VV) mogelijk op aantal thema's.

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
2° termijn projecten				
De mantelzorger aan zet Stichting King Arthur Groep	Mantelzorgers voor mensen met dementie die woonachtig zijn in de stad Utrecht	Een nieuwe / laagdrempelige route naar zorg bewerkstelligen	1) Twee (in plaats van de beoogde één) sportvereniging willen bijdragen aan het aanbod. 2) Een mantelzorger is op ons verzoek op onderzoek uitgegaan om als ambassadeur bij beide sportverenigingen met het programma mee te lopen.	Nog niet gemeten [NB: door coronamaatregelen voor binnensport start de echte inzet met de mantelzorgers pas net. Beoogde effecten op de deelnemende mantelzorgers volgt].
Wandelproject Stichting Al Amal	Vrouwen met een migratieachtergrond die een teruggetrokken leven leiden en een lage SES	Mensen met een niet-westerse migratieachtergrond in beweging brengen	1) Vrijwilligers zijn oud deelnemers/cliënten van Al Amal die doorgegroeid zijn naar actieve vrijwilligers. 2) 12 vrijwillige begeleiders zijn door Sport Utrecht getraind als wandelbegeleider. 3) Wekelijks wandelen gemiddeld 35 vrouwen. 4) De appgroep zorgt ervoor dat iedereen verbonden blijft. 5) de sub-appgroepen van de wandelgroepjes zelf zorgen ervoor dat iedereen verbonden blijft.	Vrijwilligers weten: 1) wat het effect van wandelen is op geest en lichaam. 2) hoe ze een groep opstarten en wat het betekent om groepsbegeleider te zijn. 3) hoe belangrijk het is individuele aandacht te geven aan de deelnemers. 4) hoe belangrijk het is om de eerste keer niet meteen te ver en te snel te wandelen. 5) Deelnemers geven tot nu aan: zich lichamelijk en geestelijk beter te voelen, het heerlijk vinden om zo met elkaar te wandelen, minder eenzaam te voelen, meer kennis te hebben over het effect van wandelen op geest en lichaam, voelen zich beter en fitter, ook hun buurvrouwen mee te willen nemen.
Structureel Samen Sterk Stichting Jongerenwerk Utrecht	Meiden en jongens van 8-14 jaar oud in de buurten: Overvecht, ACA Dreven, THEMA-Dreven, Zambesi	structureel sport- en spel activiteiten aanbieden	1) JoU biedt wekelijks 6 activiteiten waar rolmodellen en/of ouders meehelpen. 2) We doen 5 extra activiteiten waarbij we sportdocenten inhuren. Bij elke activiteit helpt een rolmodel. 3) We doen dit in de 4 buurten met een buurt-of preventieve aanpak. 4) aantal jongeren bereikt, aantal rolmodellen etc. worden besproken. 90 jongeren komen regelmatig terug.	1) Jongeren zijn aanwezig en doen mee als er iets te doen is. Ze kennen ons en zijn blij als er activiteiten voor hen te doen zijn. Ze komen allemaal regelmatig terug. 2) de jeugd wordt aangetrokken door positieve activiteiten op straat. Wanneer zij ons kennen wordt het effect van onze inzet groter wanneer we ook binnen activiteiten bieden die hen aanspreekt, in een gymzaal in de buurt, huiswerkbegeleiding of in een buurthuiskamer. 3) Een aantal jongeren ontwikkelen zich van deelnemer aan activiteiten, naar vrijwilliger, naar rolmodel en nu zijn zij bij ons actief als stagiaire.
Gelukscafés GeluksBV	Minder veerkrachtige Utrechtse jongeren	Met elkaar in gesprek kunnen gaan over belangrijke waarden in ons leven: ons geluk en onze gezondheid	1) In het totaal hebben 37 jongeren met verschillende achtergronden de afgelopen weken deelgenomen aan een of meerdere GeluksCafés.	Deelnemers geven aan (via enquête) onder andere meer inzicht te hebben gekregen hoe zij kunnen werken aan geluk, en nieuwe connecties te hebben opgedaan. Er zijn diepte interviews gehouden met drie deelnemers. Deze zijn verwerkt tot wervingsvideo's: https://youtu.be/ekirV2ainQw https://youtu.be/nJlnG3bKuDA https://youtu.be/AOxMfxig64s
WachtVerzachter Bureau LWPC B.V.	Jongeren met een psychische kwetsbaarheid	Jongeren ondersteunen die wachten op een GGZ behandeling	1) 25 matches	1) De deelnemers vinden de activiteiten leuk en spannend, en waarderen het contact met bondgenoten. 2) Vóór de wandeling waren ze moe, maar na de wandeling voelen ze zich energiever en beter; ze geven aan het fijne gesprek te waarderen. We voelen dat ze veel herkenning en steun vinden bij elkaar. 3) De deelnemers vinden de WachtVerzachter heel fijn. Iedereen heeft een ander doel. De een

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
				wil blijven wandelen, de ander wil graag dingen te doen hebben op een dag en een reden hebben om naar buiten te gaan.
Ervaringscafé Enik recovery college, Altrecht	Jongvolwassenen met psychische problematiek	Extra ondersteuning voor het vergroten van zelfredzaamheid en verkleinen van eenzaamheid	1) Er is een werkgroep gevormd met jongeren vanuit Enik en Altrecht die samen de inhoud, organisatie en de promotie van het Ervaringscafé vormgeven. 2) Vijf edities van het Ervaringscafé hebben plaatsgevonden met 15 tot 25 jongvolwassenen bezoekers per keer. 3) De samenwerking tussen Enik en Altrecht is verstevigd. 4) Er is een samenwerking tot stand gekomen met Live Your Story en de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. 5) Er zijn jongvolwassenen deelnemers bij Enik die zich via ontmoetingen bij het Ervaringscafé (her)oriënteren op behandeling bij Altrecht. 6) Er zijn vanuit Altrecht Jongvolwassenen 12 jongeren aangesloten die eerder nog nooit bij Enik waren geweest of bekend waren met hun aanbod.	Opgehaalde ervaringen via Google Forms: Jongeren zijn heel enthousiast, en komen een tweede, derde of vierde keer weer terug. Er wordt actief meegedacht in thema's of activiteiten die de jongeren graag terug willen zien in volgende edities. Jongeren geven aan dat het hen contact met nieuwe mensen heeft opgeleverd, erkenning en herkenning, een gezellige avond, dat het contact met gelijkgestemden zelfvertrouwen heeft gegeven. Citatens van deelnemers (selectie): <i>"De maatschappelijke thema's die centraal stonden in de Ervaringscafés hielpen mij om te beseffen dat er onderwerpen zijn waar iedere jongere op zijn eigen manier mee worstelt, en ik voelde me vrij om mijn mening te uiten in dit gezelschap."</i> <i>"De ervaringsverhalen gaven me hoop."</i>
Sportcoalitie Utrecht Leger des Heils W&G Midden Nederland	Sociaal kwetsbaren, (ex)-daklozen, (ex)-verslaafden en mensen met psychische problematiek, vaak sprake van multiproblematiek	Laagdrempelige sportaanbod aanbieden	1) De sportinloop in Leidse Rijn werd door 52 mensen bezocht. 2) We hebben 2x per week bootcamp met gemiddeld 3 deelnemers. 3) Er is 1 x per week padel met gemiddeld 8 deelnemers. 4) Er is 1x per week 3x3 basketbal met gemiddeld 6 deelnemers. 5) Er is 1x per week een wandelgroep met gemiddeld 8 deelnemers.	1) De sfeer was top en er werd enthousiast gesport. 2) Twee bewoners uit Leidse Rijn zijn structureel actief geworden als vrijwilliger. 3) Een bewoner uit De Meern is structureel actief als vrijwilliger bij 50/50 als chauffeur voor de deelnemers. Een mooie opstap richting de arbeidsmarkt.
Welkom en meedoen in de wijk Lister, NIZU, Dock, Buurtteam	Mensen met een psychische kwetsbaarheid	Intensiveren van de verbinding tussen de sociale basis en aanvullende zorg	1) Er zijn per wijk 3 nieuwe matches gemaakt met de sociale basis en worden er per wijk 15 cliënten gevolgd vanuit eerdere matches. 2) Er zijn al een aantal ideeën geopperd ten aanzien van diverse samenwerkingsmogelijkheden qua werkwijzen en fysieke werkomgevingen. 3) Twee wekelijkse werkgroep bijeenkomsten (Buurtteam, DOCK, Lister en NIZU) met concrete casuïstiek. Daarnaast houdt het NIZU sinds kort spreekuren bij Lister om sneller uit te wisselen en te schakelen.	Eerste inzicht in wat er (structureel) nodig is en om spoor 1 toegankelijker te maken voor de doelgroep en wat hierin wel en niet werkt. Bijv: Cliënten geven aan dat er vaak nog te veel speelt zoals bepaalde regelzaken waardoor zij niet altijd in staat in deel te nemen aan het aanbod in de wijk. Hier liggen kansen om door de sociale basis opgepakt te worden. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie van essentieel belang om überhaupt een opening te krijgen tot contact met de cliënt. Op diverse manieren kun je de samenwerking borgen. Om deze redenen hebben we een aantal scenario's bedacht die kunnen bijdragen aan o.a. een meer soepele samenwerking tussen organisaties en professionals in de wijk.
Met minder bereik je meer Abrona en HandjeHelpen	Mensen met een (licht) verstandelijke beperking	Door middel van maatjes de kwaliteit van leven verbeteren van cliënten	1) Op dit moment hebben 6 (van de 15) cliënten een vrijwillig maatje van HandjeHelpen. 2) De informele zorg is ingezet en het maatje komt wekelijks of twee wekelijks op bezoek bij de cliënt. 3) Op dit moment is de opbrengst qua afschaling nog gering. [qua formele ondersteuning]	1) Uit de (tot nu toe 3 afgenomen) tevredenheidsonderzoeken en vanuit de contacten tussen ambulant begeleiders, regiocoördinatoren en de cliënten blijkt, dat de cliënten tevreden zijn over het contact met hun maatje.
Wending geven in een uitzichtloze situatie Stichting Humanitas DMH	Jongeren en jongvolwassenen (16-35 jaar) met een LVB en complexe problematiek	Uitzichtloze situatie van cliënten een halt toeroepen en een vernieuwende aanpak ontwikkelen	1) Inmiddels hebben 12 jongeren bij Achterom aangeklopt voor hulp. Hiervan waren 8 in eerste instantie zorg mijdend. Daarnaast bleek voor 5 de reguliere hulpverlening niet op de juiste manier te ondersteunen. 2) We hebben twee netwerkbijeenkomsten	Uit gesprekken met de jongeren blijkt dat name het direct starten bij een hulpvraag effectief is aan de werkwijze van Achterom. Bij Achterom hoeven jongeren geen uitgebreide vragenlijsten en

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
		waarbij het (in)formele netwerk van de wijk wordt betrokken bij de begeleiding	georganiseerd: een kick-off en een iftar. Een derde bijeenkomst, namelijk een vervolgbijeenkomst voor ondernemers, wordt georganiseerd in september.	gesprekken te voeren, waardoor ze zien dat een probleem direct wordt opgepakt en er motivatie en hoop ontstaat.
LVB Awareness Stichting Humanitas DMH	Werkers (zowel beroepskrachten als vrijwilligers) en organisaties uit de sociale basis	Bewustwording creëren bij werkers en organisaties uit de sociale basis.	1) 6 x LVB Xperience gegeven. 2) Totaal 113 deelnemers. 3) In juni: 6 LVB Xperiences gepland en voor september staan er 5 op de planning. 4) Er hebben nog geen verdiepende trainingen plaatsgevonden. 5) Het online steunpunt wordt op dit moment voorbereid.	Korte termijn: 1) Meer kennis over & antenne voor LVB in sociale basis. 2) LVB'ers worden beter begrepen en daardoor beter geholpen. 3) Minder mensen met LVB die 'afhaken' en in problemen komen. 4) Sociale basis weet waar ze terecht kunnen met vragen over LVB. Lange termijn: 1) LVB'ers kloppen vaak aan bij organisaties in de sociale basis, wanneer daar beter begrip en meer kennis is kunnen zij beter worden geholpen en ondersteund.
Weggeefbus Stichting DOCK Utrecht, JOU, Armoedecoalitie	Inwoners van Overvecht die zich bevinden rondom de armoedegrens	Armoede bestrijden en bespreekbaar maken	1) In twee verschillende gebieden van de THEMA-dreven gestart met de Weggeefbus. 2) Wij hebben 18 ritten per gebied gereden. 3) 6 vrouwen weten geactiveerd tot vrijwilligerswerk bij de Weggeefbus. 4) 150 huishoudens voorzien van voedselpakketten en spullen. 5) Bewoners en partners verbinden op het thema armoede.	1) Wij zijn zichtbaar in de wijk en komen in contact met onze doelgroep. 2) Bespreekbaar maken van armoede. 3) Betrekken van daadkrachtige Utrechters en ondernemers.
Doorgaande lijn voor basisscholen in Hoograven Stichting Jongerenwerk Utrecht	Jonge tieners (kinderen uit de bovenbouw van de basisschool)	Doorgaande lijn PO VO versterken	1) Jeugdwerkers (van JoU en Dock) en medewerker Buurtteam hebben 80 uur inzet gepleegd per pilotschool in 40 weken 2) Er zijn 84 kinderen uit groep 7 en 8 bereikt op de twee basisscholen. 3) Er zijn minstens 3 oudergroepmomenten georganiseerd en minstens 3 uur aan contactmomenten geweest met ouders 4) De kernpartners komen 2-wekelijks samen voor overleg. In 1 jaar tijd dus 20 keer in totaal.	1) Er is een relatie opgebouwd met deze leerlingen die straks naar het VO gaan. Leerlingen zijn meer geïnformeerd over activiteiten waar zij na school aan deel kunnen nemen en bij wie zij waarvoor terecht kunnen. 2) Door de kennismaking met docenten en ib'ers zijn er kortere lijnen ontstaan waardoor zij beter op de hoogte zijn van wijksignalen en thema's. 3) Nieuwe initiatieven in de wijk is snel bekend bij alle organisaties waarbij we helpen om dit aanbod onder de aandacht te brengen bij de doelgroep
LVB een Leven Van Belang Stichting de Wilg	Utrechters in het algemeen	Mensen met een LVB zichtbaar maken	1) Aantal vrijwilligers en ervaringsdeskundigen binnen de campagne: 29. 2) Aantal straatcampagnes: 4. 3) Aantal voorstellingen: 8 4) Schatting aantal bereikte mensen: 800.	1) Meer Utrechters weten wat een LVB is, en wat het betekent voor mensen. 2) betrokken professionals hebben zelf (nog) meer geleerd over de doelgroep. 3) vrijwilligers met een lvb hebben hun verhaal kunnen doen. Zij ervaren trots.
Geldzaak U Centraal	Inwoners van Utrecht met geldvragen.	Voorkomen van schulden en geldzorgen door tijdige hulp én inzicht bij geldvragen	1) Tot nu toe 113 geldvragen beantwoord. 2) We zijn nu dagelijks (ma t/m vr) toegankelijk in de binnenstad. Het aantal gesprekken in de wijken verhoogd naar vijf! 3) Online kan men 24/7 per e-mail of per whatsapp vragen stellen. Ook is er een telefoondienst van maandag-vrijdag, zodat we ook op die manier goed bereikbaar zijn. 4) Op 31 maart jl. ging de Geldzaak in de binnenstad open.	1) We zien dat het bezoekers trekt die we nog niet kenden. 2) Mensen zijn meteen geholpen en laten ons weten hier erg blij mee te zijn.
Wijkproeverij Stichting DOCK Utrecht, Nizu en U-Centraal	Ouderen	Samenwerking versterken en ouderen meer in beeld te krijgen	Stedelijk: 1) Aantal betrokken organisaties: 35. 2) Aantal betrokken professionals: 32. 3) Aantal betrokken bewoners: 31 4) Aantal	1) Samenwerking versterkt tussen organisaties die met ouderen werken. 2) Grote bereidwilligheid lokale activiteiten om deel te nemen. 3) Meer inzicht in behoeften van ouderen. (Op basis van de

Aanpak (titel & hoofdaanvrager)	Welke doelgroep(en)	Thema	Tussentijdse kwantitatieve resultaten (selectie)	Tussentijdse kwalitatieve resultaten (selectie)
			nieuwe gezichten: 5. 5) Aantal geplande Wijkproeverijen: 23. 6) Aantal voltooide Wijkproeverijen: 1.	met partners opgestelde visie, wat ontbreekt er nog?) 4) Meer bekendheid bij ouderen van activiteiten (nieuwsbrief krijgt veel respons en aanmeldingen.
Gezondheidsbevordering Overvecht, De Dreef Leger Des Heils W&G Midden Nederland	Bewoners met een psychische kwetsbaarheid, jongeren in een kwetsbare positie, ouderen in een kwetsbare positie in Overvecht	Bevorderen van fysieke en mentale gezondheid van bewoners van Overvecht	1) We zijn de training gestart met 10 deelnemers. (training 1) 2) We begonnen deze training met 12 deelnemers. (training 2) 3) Er deden 3 –4 deelnemers per keer mee, maar helaas kon deze activiteit door de lockdown en door quarantaines meerdere keren niet doorgaan. (insectenhotel) 4) We zijn begonnen met 6 deelnemers. Na 13 bijeenkomsten zaten we op 11 deelnemers bij de fitnessgroep. In de begeleiding hebben wij 2 nieuwe vrijwilligers erbij gekregen, 2 stagiaires en 2 vrijwilligers die zijn gestart met de LSR-sportopleiding om zelfstandig deze activiteiten te kunnen begeleiden. 5) Bij Multisports zijn wij begonnen met 6 deelnemers. Op dit moment (na 13 momenten) zitten wij op 25 jongeren die met ons mee sporten	1) Deelnemers slapen beter, zorgen beter voor zichzelf door bijvoorbeeld rust te nemen om te ontbijten en hebben handvatten om meer rust te vinden in het dagelijks leven. 2) We zien dat iedereen die meedoet graag aan de slag willen is daarbij in beweging. 3) Mensen vertellen over hun geschiedenis en hun leven. Buurtbewoners zijn trots dat ze meewerken aan deze tuin. Ze zijn blij met de vergroening en het levendige pleinen het geeft een gevoel van voldoening. 4) Uit deze gesprekken is gebleken dat deze buurtbewoners het belangrijk vinden om iets bij te kunnen dragen aan hun buurt. Daarnaast vinden ze het buiten en in beweging zijn belangrijk en prettig. Werken in de tuin draagt ook bij aan hun zelfvertrouwen.
Digitale inclusie Stichting de Tussenvoorziening, Moviera, Geef armoede een gezicht, Steunpunt GGZ, Utrechtse uitdaging, Dock, Voedselbanken, Digiwijs 3.0	Mensen met een kleine beurs	Mensen digitaal beter mee laten doen	1) De Utrechtse Uitdaging heeft 152 laptops geleverd. 2) Van de 78 mensen zijn 50 mensen ingeloot voor een laptop. 3) 12 cliënten van Steunpunt GGZ hebben een laptop gekregen. 4) Moviera heeft 10 laptops op hun nieuwe locatie gekregen. 5) Er zijn 5 vrijwilligers geworven om training te geven. 6) 10 mensen zijn gestart met de digi-vaardigheidstraining van Digiwijs en 12 mensen zijn gestart bij de training van Steunpunt GGZ. 7) Er zijn nu 2 opgeschaalde onderhoudsplekken in de stad1 in Hoograven en 1 in Overvecht. 8) Er zijn 10 maatjes geworven.	1) Gedeelde kennis over het aanleren van digitale vaardigheden en over het aantrekken, behoud en trainen van vrijwilligers. 2) Duurzame procesafspraken tussen organisaties over laptopinzameling en verdeling. Zo kunnen we de werkwijze aanhouden ook na de projectperiode. 3) Procesafspraken over de koppeling van digi-maatje tijdens digi-vaardigheids cursussen, die na de projectperiode doorlopen. 4) Structureel aandacht voor digitale inclusie bij intakegesprekken in de opvang. Peiling toegenomen digitale vaardigheden onder deelnemers volgt.
Beweegvriendelijke wijk Stichting DOCK Utrecht, Sport Utrecht, Kracht van Zuilen e.a.	55+’ers	Netwerk van knooppunten waarbij fysiek, sociaal, mentaal en/of cultureel in beweging komen centraal staat	1) Inventarisatie huidig aanbod, lacunes, doelgroepen en behoeften 2) Nieuw knooppunt gestart op 19 mei jl. met ruim 15 bewoners en actieve groep vrijwilligers.	Reeds gestart nieuw knooppunt Noordwest. Naar voorbeeld Derde Helft Hercules (Noordoost) heeft korfbalvereniging Synergo zelf (!) initiatief tot knooppunt genomen voor doelgroep 55+

1.2 Beknopte overall indruk van de tussenrapportages

1.2.1 Positieve punten

- Wij zien dat meerdere schrijvers vaak veel tijd en aandacht besteed hebben aan rapportages. Vaak zijn ze aangevuld met foto's bij activiteiten, citaten van deelnemers, et cetera.
- Positief is dat wij over het algemeen zien dat de projecten realistische verwachtingen hebben geformuleerd. Dus dat projecten niet (te veel) dingen beloven waarvan zij onvoldoende plausibel kunnen maken dat hun inzet daar positief aan bijdraagt.

1.2.2 Aandachtspunten en tips

Er worden veel mooie projecten vanuit Versneld Vernieuwen mogelijk gemaakt, en wij gunnen hen dat hun meerwaarde voor elke lezer goed overkomt. Wij geven daarom de volgende aandachtspunten mee inclusief tips waarmee wij denken dat deze meerwaarde in de toekomst duidelijker wordt.

- Veel rapportages zijn (onnodig) lang. Beschrijvingen van proces, ervaringen, beoogde en/of behaalde *outputs* en *outcomes* (als die er zijn) zijn lang en lopen door elkaar heen. Dit maakt het de lezer lastig om in korte tijd een goed beeld te krijgen van wat er nu gedaan en bereikt is, en waar de schrijver dat op baseert.
- Meer focus is vaak wenselijk. Wat zijn – van alle opbrengsten – de belangrijkste die er voor de lezer duidelijk uitgelicht moeten worden? Belicht deze aan het begin van de rapportages.
- Schrijvers kunnen meer proberen duidelijk te maken hoe de acties, en bijbehorende resultaten samenhangen met de beoogde doelen.
- Het in beeld brengen van wat een interventie teweeg brengt bij mensen blijft een zoektocht voor veel partijen. Er wordt in meerdere rapportages geschreven dat bepaalde kwalitatieve resultaten zijn bereikt. Maar er wordt (te) weinig geschreven over wáár men dat aan ziet. (Waardoor het onvoldoende gaat leven voor de lezer).

1.3 Wat kunnen organisaties, de gemeente en/of externe onderzoekers hiervan leren voor de toekomst

Wij zien de volgende leerpunten waar de gemeente (direct of indirect) sturend in kan zijn. En/of leerpunten voor eventuele toekomstige partijen die coachend/ ondersteunend zijn aan dergelijke projecten. (Dit kunnen gemeentelijke accounthouders zijn, externe onderzoeksbureaus of onderwijsinstellingen).

Goede voorbereiding (zowel van gemeente als van organisaties) voordat de aanvragen geschreven worden

Het laten zien wat je bereikt met een project of interventie is niet het sluitstuk van een project.

- Het begint bij het opstellen van een goed onderbouwde aanvraag. Dit is cruciaal voor het later goed kunnen laten zien dat jouw interventie ook de beoogde doelen heeft bereikt. Goed onderbouwd betekent dat plausibel wordt gemaakt waarom de voorgestelde inzet bijdraagt aan bepaalde resultaten, die weer van invloed zijn op andere resultaten (een verandertheorie). De lichte ondersteuning die wij boden (in de vorm van een webinar) vond plaats toen partijen al aan het schrijven waren, waardoor het voor sommige partijen wat aan de late kant was, en is hiermee naar ons gevoel onvoldoende 'blijven hangen' bij partijen.

- Vervolgens is het van belang dat in de beoordeling van de aanvragen (en het gesprek daarover met de indieners) meer aandacht is voor die onderbouwing.
- Maar er zit nog een stap voor het opstellen van een goed onderbouwde aanvraag. De aanvragen worden geschreven om te voldoen aan een vraag/opdracht van de gemeente. De manier waarop de gemeente (in bijvoorbeeld een subsidiekader) de eigen ambitie formuleert, en deze ambitie vervolgens concretiseert in te bereiken maatschappelijke doelen, en de criteria die de gemeente meegeeft voor de aanvragers, beïnvloedt de manier waarop organisaties hun aanvragen schrijven.

Wat is een verandertheorie?

Een verandertheorie is een middel om focus aan te brengen in een opgave of interventie. Het helpt het uiteindelijke doel van de interventie bepalen; waar streef je naar, wat is de gewenste situatie?

Het helpt de veranderingen die daaraan voorafgaan scherp te krijgen. En verheldert de onderlinge samenhang daartussen: Hoe dragen de verschillende inspanningen van een interventie eraan bij dat deze tussentijdse veranderingen bereikt worden? Het maakt de veronderstellingen of aannames onder de gewenste verandering expliciet, en maakt partijen hiermee bewuster van waar zij met een interventie direct invloed op hebben en waar je met een interventie aan hoopt bij te dragen.

Wat is het probleem / zijn de problemen die je wil oplossen?	Belang-hebbenden	Activiteiten	Outputs (Directe tastbare & telbare resultaten)	Outcomes (Effecten; wat brengt jouw activiteit teweeg bij mensen? / Wat verandert er voor wie?)	Hogere effecten (Effecten die niet direct door jouw activiteiten komen maar waaraan je wel indirect bijdraagt)	Lange termijn verandering
1 ...						
2 ...						
3 ...						
Aannames & onderbouwing (Waarom leidt A doen tot B?)	...	...	...	...	...	...

Verandertheorie

Inrichting leerproces

Wij zien de volgende verbeterpunten voor het in de toekomst inrichten van leerprocessen

- Meer verbinding tussen dergelijke leertrajecten van organisaties en hun accounthouders: Door meer verbinding tussen de accounthouders en het leertraject, kan het leereffect bij de partijen verder worden vergroot. Wanneer de accounthouders beter op de hoogte zijn van de inhoud van het leertraject en waar hun accounts staan in het leerproces, dan kunnen zij hier in de gesprekken met hun account verdere verdieping aan geven. Het leerproces wordt zo meer onderdeel van de gesprekken tussen de accounthouder en de organisaties. De accounthouders kunnen hierbij

ondersteund worden door hen handvatten aan te reiken over hoe dit gesprek (beter) te voeren. Daarnaast zou een leertraject ook geboden kunnen worden aan de accounthouders.

- **Betere verbinding (project)uitvoering en beleid binnen de organisaties:**
Bij sommige projecten zijn de deelnemers aan de leersessies andere mensen dan degene die de plannen/aanvragen en de verantwoordingsrapportages schrijven. Dit geeft risico's: Uitvoerders moeten mogelijk aan de gang op basis van een plan die zij niet geschreven hebben. Leeropbrengsten tijdens de sessies landen onvoldoende bij de mensen die ook de volgende keer weer een aanvraag en/of de verantwoording schrijven.
- **Spanningsveld behoefte aan uitwisseling en groepsgrootte:** Deelnemers aan de leersessies vonden de uitwisseling met elkaar als waardevol. Meerdere partijen gaven aan dat zij graag in grotere groepen hadden willen zitten. Tegelijkertijd bleek het vaak lastig om met groepen bestaande uit meer dan drie verschillende projecten te werken. Anderhalf uur was dan te krap.
- **Spanningsveld tijdsinvestering en optimale opbrengsten van het leerproces:** De ondersteuning van de partijen is redelijk licht ingestoken³. Meerdere partijen geven aan de sessies als helpend en nuttig op divers vlakken te hebben ervaren. De mate waarin wij als lezers onze inzet terugzien over de hele linie wisselt en is niet overal even duidelijk.
Een wat uitgebreidere ondersteuning/ coaching kan vanuit dat oogpunt wenselijk zijn. Tegelijkertijd kan je je afvragen in hoeverre je de gevraagde tijdsinvestering groter moet maken voor dergelijke partijen. Diverse partijen gaven en geven al aan dat zij vinden dat er veel tijd gevraagd wordt vanuit verschillende kanten (overleggen, uitwisseling, meedenken, et cetera). Allemaal waardevolle zaken die wel optellen en niet worden gefinancierd.

Er kan in de rapportages – net als in de aanvragen – meer en beter onderbouwd worden waarom het plausibel is dat bepaalde resultaten van invloed zijn op andere resultaten.

- Juist omdat je niet alles kan bewijzen is het wenselijk de gedachtegang rond plausibiliteit explicieter te maken. Dit hoeft echt geen grootste wetenschappelijke exercitie te zijn.
- Het explicieter maken van plausibiliteit heeft de grootste meerwaarde in de aanvragen en het kan vervolgens (beknopt) terugkomen in de verantwoordingsrapportages.
- Dit vraagt niet alleen iets van de organisaties, maar ook iets van de accounthouder. Vooraf (bij de beoordeling van plannen), tijdens en achteraf hierover door praten met de projecten is nodig. Ook omdat hier (in het explicieter maken van die aannames) juist veel kansen zitten om te leren met elkaar over wat werkt en waarom.

De gemeente is zich bewust dat deze manier van werken (beter onderbouwde plannen, met meer aandacht voor effecten van inzet) niet vanzelf gaat en een investering vraagt van zowel gemeente als van organisaties. Richting de organisaties kan de gemeente een stimulerende rol spelen. Wij geven hier onderstaande tussentijdse adviezen voor.

³ Eén webinar, drie leersessies à anderhalf uur, feedback op conceptversies van tussenrapportages voor enkele projecten.

Tussentijds advies effecten beter in beeld krijgen op projectniveau:

Wij adviseren het werken met een strakker en sturende format voor de rapportages: Om partijen meer handvatten te bieden in het schrijven, en om het voor de lezer makkelijker te maken te zien wat er nu gedaan en bereikt is.

Dit kan helpen op verschillende vlakken.

- Een goed format werkt niet beperkend, maar helpt de schrijver zich focussen, wat uiteindelijk tijd scheelt. Niet alleen voor de lezer, maar juist ook voor de schrijver!
- Het format moet concreet en gedetailleerd zijn. Vragen als ‘wat heb je bereikt?’ of ‘wat heeft de samenwerking opgeleverd?’ blijken te vaag voor veel schrijvers.
- Het format dient te stimuleren dat schrijvers laten zien *hoe* zij zien dat iets (al dan niet) is bereikt. Hoe zij dit zien, kan heel divers zijn (en in die zin moet het format geen beperkingen opleggen).
- Voor de schrijvers die meer wil uitweiden over procesvoortgang enzovoorts, dient er ruimte te zijn. Maar dit volgt dan bijvoorbeeld als laatste onderdeel van de rapportage, en is facultatief (niet verplicht).
- Streef uniformiteit na in de wijze van verantwoording (en dus ook de formats) tussen subsidieregelingen. Met het bundelen van verschillende subsidies in de regeling ‘Vrijwillige inzet voor elkaar’ is al een mooie stap hiermee gemaakt. Deze stap kan in samenhang met Versneld Vernieuwen verder worden uitgewerkt, en hopelijk kunnen toekomstige subsidieregelingen hier ook gebruik van maken.
- Een stap verder is het streven naar meer eenheid in de wijze waarop accounthouders gesprekken voeren met hun accounts, met aandacht voor verantwoording op effecten.
 - Bijvoorbeeld door uitwisseling / intervisie over hoe deze gesprekken te voeren: Waar vraag je naar? Hoe kan je de ander aannames expliciet helpen maken? Wanneer ben je tevreden met een verhaal/verklaring/verantwoording? Hoe voer je ook ‘moeilijke’ gesprekken. Et cetera.
 - Naast eenheid tussen de accounthouders gaat het dus ook om de gesprekken als geheel tot een niveau hoger te tillen.

Faciliteer en stimuleer als gemeente het leren kan bijvoorbeeld door:

- Het bieden van ondersteuning op aanvraag is een mogelijke tussenweg voor het eerder genoemde spanningsveld (tijdsinvestering versus opbrengsten). De gemeente faciliteert hiermee coaching voor degene die het willen. Te denken valt aan een ‘strippenkaart-systeem’ dat de gemeente partijen aanbied waarmee zij ondersteuning vanuit een modulair aanbod⁴ kunnen inkopen. Eventueel is het aantal strippen te koppelen aan de omvang van het project.
- Het (eerder genoemde) gesprek voeren met organisaties over hun plannen, de onderbouwing daaronder, en hoe je samen wil zien wat wordt bereikt is iets wat ook (meer?) tijd vraagt van accounthouders. Dit dient gefaciliteerd te worden.
- Het in de uitvragen / subsidieoproepen explicieter benoemen dat er een bepaalde tijdsinvestering wordt gevraagd voor leren, uitwisselen, (evaluatie)onderzoek, reflectie, enzovoorts. Deze kunnen partijen vervolgens opnemen in hun begroting.

Zoek naar een betere balans tussen verantwoording en budget. Zowel in mate als vorm van verantwoording. Wij adviseren dat er andere verwachtingen mogen zijn van een grotere aanvraag dan

⁴ Dit aanbod kan intern (gemeentelijk) worden vormgegeven (via bijvoorbeeld de gemeentelijke onderzoeksafdeling in samenwerking met de accounthouders, en/of via externe onderzoeksbureaus, onderwijsinstellingen en (andere) kennispartners.

een kleinere. Bijvoorbeeld een ruw onderscheid naar 'minder dan €50.000', 'tussen €50.000 - €100.000' en 'meer dan €100.000', waarbij onderbouwd afwijken hiervan altijd mogelijk is.

Spanningsveld ruimte voor diverse initiatieven en behoefte aan overall beeld 'wat levert alles samen op'?

De vraag 'wat levert het nu allemaal op?' is een hele begrijpelijke vraag. In onze optiek vanuit onze ervaringen met de verschillende projecten vanuit Versneld Vernieuwen tot nu toe, zijn er echter aan de voorkant andere sturende elementen nodig om een dergelijke vraag (in de toekomst) beter te kunnen beantwoorden.

Er is aan de voorkant in het nadenken over Versneld Vernieuwen bewust veel ruimte aan partijen gegeven hoe zij hun project wilde vormgeven/ waar zij zich op wilde richten qua aard van de inzet en focus op de doelgroepen. (De effecten van corona waren immers ook breed in de samenleving te zien). En daar hoeft niks mis mee te zijn! Maar het belemmert een eenduidig overall antwoord kunnen geven op de vraag wat 'het' allemaal bereikt heeft het aan het eind.

Tussentijds advies effecten beter in beeld krijgen op stadsniveau

- Om dit soort antwoorden te kunnen geven, is het nodig ambities veel concreter te maken, waar partijen dan in samenhang naartoe kunnen werken.
 - Een goede stap in deze richting is in principe gemaakt met het selecteren van vijf opgaven vanuit Versneld Vernieuwen.⁵
 - Het is belangrijk dat de ambities van de gemeente concreet omschreven zijn. Te vage ambities geven te veel ruimte aan partijen, en maken het (voor- en achteraf) ook moeilijker om plausibel te maken waarom de inzet bijdraagt aan het hoger doel. Het werken met 'containerbegrippen' zonder uit te werken wat je daar met elkaar onder verstaat werkt belemmerend. Pas als mensen over en weer weten wat bedoeld wordt met begrippen, kunnen zij ook het gesprek voeren over hoe aan deze ambities en doelen te voldoen, en welke randvoorwaarden daarvoor nodig zijn.
 - Wees sturend in de voorwaarden waaraan plannen moeten voldoen. Deze voorwaarden moeten haalbaar en concreet zijn. Wees alert op voorwaarden die strijdig met elkaar kunnen zijn.
- Echter, naast deze opgaven is er – nu en in de toekomst – niet per se iets mis met een bepaalde mate van 'duizend bloemen bloeien' zolang plausibel is dat de activiteiten op verschillende manieren hieraan bijdragen.
 - Het enerzijds gericht via opgaven werken aan concrete ambities en anderzijds 'duizend bloemen bloeien' kan tot zekere hoogte prima naast elkaar bestaan.
 - Kleine(re) initiatieven krijgen dan geen of een minieme vorm van verantwoording (maar die wel inzicht geeft in wat er echt toe doet).
- Bij grotere (en/of professionelere) inzet is het vervolgens nodig om:
 - Beter te onderbouwen hoe de voorgestelde inzet zich verhoudt tot de ambities van een opgave.
 - En waarom het plausibel is dat het project/ de inzet echt hieraan bijdraagt, aanvullend/ versterkend is, en niet dubbelop of onnodig is.
 - De accounthouders / beoordelaars hebben aan de voorkant van het proces een belangrijke rol hierin. Bijvoorbeeld waar het (bij grote aanvragen) te onduidelijk blijft waarom de voorgestelde

⁵ 1. Eenzaamheid, 2. Thuis in de wijk, 3. Perspectief voor jongvolwassenen, 4. Het jonge kind, en 5. Transformatie jeugd.

inzet bijdraagt aan het bereiken van de korte en lange termijn doelen, moet hierover doorgepraat worden. Deze investering in tijd aan de voorkant betaalt zicht terug aan de achterkant bij de verantwoording.

- Dit vraagt ook iets van organisaties. Het beter willen worden in onderbouwing van inzet, en het beter kunnen laten zien wat de effecten zijn van deze inzet vraagt tijd en middelen. Organisaties hebben hier zelf een belang bij. Tegelijkertijd kan de gemeente hen helpen in deze beweging. Bijvoorbeeld via het eerder voorgestelde 'strippenkaart-systeem'⁶ (p15).

⁶ Dit aanbod kan intern (gemeentelijk) worden vormgegeven (via bijvoorbeeld de gemeentelijke onderzoeksafdeling in samenwerking met de accounthouders, en/of via externe onderzoeksbureaus, onderwijsinstellingen en (andere) kennispartners.